

**Jāņa Endzelīna Kauguru
pamatskola
Karjeras izglītības programma
2018./2019. m.g.**

Karjeras izglītības programmas mērķi un uzdevumi

Vispārizglītojošās skolas karjeras izglītības programma 1.-9. klasei.

1. Karjeras izglītības mērķis ir organizēt izglītības saturu un izglītības ieguves procesu atbilstoši Ministru kabineta 2000. gada 5. decembra noteikumu Nr.462 “Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu” prasībām, integrējot specifiskus mērķus:

1.1. nodrošināt izglītojamam pašizpēti, karjeras izpēti un karjeras plānošanai un vadīšanai nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi;

1.2. radīt pamatu savlaicīgu, apzinātu un ar iespējām sabalansētu personīgo lēmumu pieņemšanai par turpmāko izglītību.

2. Karjeras izglītības uzdevumi:

2.1. nodrošināt katram izglītojamam pašnovērtēšanas metožu apguves iespējas;

2.2. palīdzēt izmantot zināšanas par sevi, lai izprastu savas spējas, stiprās puses, intereses, prasmes un talantus, pieņemtu lēmumus, noteiktu mērķus;

2.3. veidot katrā izglītojamā interesi par karjeru, iepazīstinot ar darba pasaules un ar to saistīto izglītību daudzveidību;

2.4. nodrošināt katram izglītojamam iespēju apgūt mācīšanās prasmes, informācijas tehnoloģiju un citu informācijas avotu izmantošanas pamatiemaņas;

2.5. palīdzēt katram izglītojamam pieņemt apzinātu lēmumu par turpmāko izglītību un ar to saistīto iespējamo karjeru;

2.6. nodrošināt iespēju gūt darbības pieredzi;

2.7. izkopt sadarbības, saskarsmes, prezentācijas prasmes, cieņu pret daudzveidību;

2.8. veidot izglītojamajos izpratni par karjeras saistību ar sasniegumiem izglītībā un mūžizglītību.

Karjeras izglītības saturs

3. Karjeras izglītības programmas apguves organizācijas pamatnosacījums ir — īstenot karjeras izglītību tā, lai izglītojamais iegūtu gan zināšanas konkrētā izglītības jomā (pašizpēte, karjeras izpēte, karjeras plānošana un vadība) un formā (mācību priekšmetu stunda, konsultācijas, ārpusstundu pasākumi), gan universālas, vispārējas prasmes, saistītas ar darbības pieredzi, kas palīdzētu rīkoties gan iepriekš zināmās, gan jaunās dzīves situācijās.

4. Katra karjeras izglītības joma — pašizpēte, karjeras izpēte un karjeras vadība — ietver vairāku mācību priekšmetu un audzināšanas darba saturu, tā pilnveides virzienu integrācijas aspektā.

5. Karjeras izglītībā sasniedzamo spēju un prasmju attīstību atspoguļo galvenie izglītošanas aspekti (Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu):

5.1. pašizpaušmes un radošais aspekts: radošās darbības pieredze, pastāvīga iespēja meklēt un atrast risinājumu praktiskām problēmām, atklāt kopsakarības;

5.2. analītiski kritiskais aspekts: intelektuālās darbības pieredze —patstāvīga, loģiska, motivēta, kritiska un produktīva domāšana; prasme pamatot savu viedokli pagātnes, tagadnes un nākotnes saiknes kontekstā;

5.3. morālais un estētiskais aspekts: izpratne par morāles jēdzieniem cilvēku savstarpējā saskarsmē, par cilvēka tiesībām uz vienlīdzību;

5.4. sadarbības aspekts: prasme sadarboties, strādāt komandā, uz klausīt un respektēt dažādus viedokļus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par to īstenošanu, atbildīgi rīkoties konfliktsituācijās, rūpēties par savu un līdzcilvēku drošību un meklēt palīdzību atbilstošās institūcijās un dienestos;

5.5. saziņas aspekts: praktiska pieredze valodas lietošanā; prasme sazināties vairākās valodās (rakstīt, runāt, lasīt), prasme publiski uzstāties, izteikt un pamatot savu viedokli, prezentācijas prasmes;

5.6. mācīšanās un praktiskās darbības aspekts: prasme patstāvīgi plānot, organizēt un īstenot mācīšanos; dažādu zināšanu un prasmju lietošana praktiskajā darbībā; prasme mācību procesā izmantot dažādu veidu informāciju, konsultēties, atrast palīdzību; prasme izmantot modernās tehnoloģijas;

5.7. matemātiskais aspekts: matemātikas izmantošana praktiskajā dzīvē (budžeta plānošana, izglītības izmaksu aprēķināšana, salīdzināšana u.c.).

6. Katrs aspekts tiek īstenots visās karjeras izglītības jomās, taču ne vienādā mērā.

7. Pamatjoma “Pašizpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

7.1. mana identitāte, paštēls, mana rakstura īpašības;

7.2. manas intereses, hobiji, spējas, brīvais laiks;

7.3. mana ģimene, tās loma, tradīcijas;

7.4. sevis iepazīšanas un izpētes veidi, to sasaiste ar iecerēto profesiju, pašnovērtēšana;

7.5. attieksmes un vērtības;

7.6. prasme sadarboties, risināt konfliktus;

7.7. mana veselība un nākotnes nodomi;

7.8. mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi, to saistība ar nākotnes nodomu īstenošanu;

7.9. pašaudzināšana.

8. Pamatjoma “Karjeras izpēte” ietver šādas saturiskas tēmas:

8.1. darba nozīme cilvēka dzīvē;

8.2. populāras un sabiedrībā augstu vērtētas profesijas, profesiju daudzveidība, to tipi;

8.3. manu vecāku darba dzīve;

8.4. informācijas avoti un izglītības pasaules pētīšana;

8.5. profesionālā kvalifikācija un tās ieguve;

8.6. darba tirgus un nodarbinātība;

8.7. sociālā vide un nodarbinātība;

8.8. izglītības veidi un līmeņi, dažādas izglītības iestādes;

8.9. darba likumdošana, darba drošība;

8.10. pašnodarbinātība.

9. Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība” ietver šādas saturiskas tēmas:

- 9.1. lēmumu pieņemšanas paņēmieni karjeras plānošanai;
- 9.2. lēmuma pieņemšana par karjeru. Dažādu faktoru ietekme (ģimene, skola, draugi, sabiedrība u.c.);
- 9.3. dažādu karjeru pozitīvie un negatīvie aspekti;
- 9.4. kad viss nenorit tā, kā plānots;
- 9.5. mani nākotnes mērķi un to sasniegšanas plāns (īstermiņa, ilgtermiņa plānošana);
- 9.6. pārmaiņas manā dzīvē;
- 9.7. komandas darba pieredze;
- 9.8. praktisko iemaņu gūšana dažādās profesijās;
- 9.9. sevis prezentēšana.
10. Karjeras izglītība tiek īstenota, izmantojot dažādas darba organizācijas formas — mācību priekšmetu stundas, individuālās nodarbības, dažādus ārpusstundu pasākumus, mācību ekskursijas u.c.

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

1.klase –

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par darba nozīmi, atšķir darbu no spēles;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par vaļaspriekiem, to nozīmi prasmju attīstīšanā.

Nodarbību plānojums

N.p. k.	Temati/ nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soļi	Resursi
1.	Darba jēdziens, tā skaidrojums (1 māc.st.)	Kas ir darbs? Kas ir profesija? Kopīgi ar skolēniem izveidot vienkāršotu darba un profesijas definīciju.	Katrs skolēns izsaka savu viedokli par to, ko nozīmē vārds „darbs” – kas tiek rakstīts uz tāfeles. Noskatās kādu filmu no „Profesiju pasaule”. Seko pārrunas. Darba lapa „Burtu ābece”. Skolotājs uz tāfeles uzraksta vārdu „DARBS”, skolēni savās darba lapās atrod un izkrāso burtus, kas veido šo vārdus, pārrunā jēdzienus - ar ko darbs atšķiras no profesijas. Pārrunā, kādas profesijas patīk, kādi darbarīki nepieciešami, strādājot šajā profesijā. Pārrunā, kādi darbi patīk, ko dara mājās. Skolēni uzzīmē darbarīkus, kas saistās ar šiem darbiem. Kopīgi izliek zīmējumu un darba lapu izstādi.	Tāfele, dators, projektors, zīmēšanas, krāsošanas piederumi, www.profesijupasaule.lv , darba lapa „Burtu ābece”
2.	Uzmini profesiju (1 māc.st.)	Izprast dažādus darbus, dažādas profesijas.	Stundu uzsākot, skolotājs pārrunā iepriekšējā stundā runāto – ar ko darbs atšķiras no profesijas. Skolotājs uz tāfeles uzraksta vārdu „PROFESIJA”, skolēni savās darba lapās atrod un izkrāso burtus, kas veido šo vārdus. Skolēni pārrunā, cik dažādas profesijas var būt vienā uzņēmumā. Caurskata kartiņu komplektu „Uzmini darbiņu”, kurās attēloti priekšmeti, kurus izmanto dažādi profesiju pārstāvji. Attēlus var vienkārši pārrunāt vai izmantot kā spēli.	kartiņu komplekts „Uzmini darbiņu”, darba lapa „Burtu ābece”
3.	Mani darbi un pienākumi ģimenē (1 māc.st.)	Mani darbi un pienākumi ģimenē. Paplašināt priekšstatu par darbu: mājas pienākumi kā darbs	Caurskata kartiņas ar attēlotiem priekšmetiem, kurus izmanto dažādu pienākumu veikšanai mājās, piemēram, slotas, sūklis, putekļsūcējs, lejkanna. Pedagoģs nosauc dažus pienākumus, kurus cilvēki veic mājās. Aicina skolēnus nosaukt, kādus vēl pienākumus var veikt mājās. Pārrunā, vai pienākumi mainās un vai tie atšķiras dažādos gadalaikos.	Katrai grupai izdales materiāli – kartiņu komplekts „Mājas pienākumi”

			Skolēni zīmē kādu no mājas darbiem, ko paši veic ģimenē. Pārrunā šīs situācijas klasē. Veido zīmējumu izstādi	
4.	Kas ir vaļasprieks? (1 māc.st.)	Kopīgi ar skolēniem izveidot vienkāršotu vaļasprieka definīciju.	Saruna ar skolēniem par vaļaspriekiem. Skolēni nosauc savus vaļaspriekus, brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, skolotājs uz tāfeles veido sarakstu un pārrunā to Pedagogs demonstrē savu vaļasprieku. Skolēni veido savu vaļasprieku zīmējumus vai kolāžas	Tāfele, zīmēšanas piederumi, materiāli kolāžas veidošanai
5.	Mani vaļasprieki (1 māc.st.)	Diskusija par vaļasprieku nozīmi prasmju attīstīšanā, sasaiste ar darbu un pienākumiem	Skolotājs no skolēnu iepriekšējā stundā darinātiem darbiem veido izstādi, kopīgi visi grupē darbus pa līdzīgām tēmām, aicina skolēnus pārdomāt, ko varētu pastāstīt par saviem vaļaspriekiem. Skolēni prezentē savu darbus. Notiek saruna par darba pienākumiem, izmantojot skolēnu zīmējumus, gan kartiņu komplektu „Uzmini darbiņu”	Skolēnu zīmējumi, kolāžas, kartiņu komplekts „Uzmini darbiņu”
6.	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

2. klase -

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni par profesijas jēdzienu;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par interešu saistību ar profesijām;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par profesiju daudzveidību

Nodarbību plānojums

N.p.k.	Temati/nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soli	Resursi
1.	Kas ir profesija? Kas ir karjera? (1 māc.st.)	Skolēni kopīgi noformulē vienkāršotu profesijas un karjeras definīciju.	Skolotājs izdala darba lapas ar „Karjeras mugursomu, skolēni izkrāso to, pārrunā, kādi darbi jādara, lai izgatavotu somu”. Noskatās video, kurā redzams somas ražošanas process. Izmantojot darba lapu „Burtu ābece”, skolēni izkrāso un izgriež burtus, kas veido vārdu „KARJERA”. Skolēni vārda pirmos sākumburtus izmanto kādu profesiju nosaukšanai, piemēram, K – kalējs, A- aktieris utt.	Darba lapa „Karjeras mugursoma”, video - www.youtube.com/watch?v=0SGkK_uLkvE , darba lapa „Burtu ābece”, zīmuļu krāsas, šķēres
2.	Profesiju daudzveidība	Gūt priekšstatu par profesiju	Stundu uzsāk ar pārrunām par profesiju dažādību. Skolotājs sadala bērnus grupās pa 4-5, piedāvā izvēlēties kartītes no mini kartīšu komplekta	Mini kartīšu komplekts „Uzmini profesiju”

	(1 māc.st.)	daudzveidību.	„Uzmini profesiju”. Katrai grupai izdala lapu – uzdevums noteikt kartītē parādīto profesiju (varbūt tur slēpjas vairākas profesijas pārstāvji?) un izdomāt, kādas profesijas pārstāvji strādā skolā. Pēc tam tiek veidots viens kopīgais skolēnu nosaukto profesiju saraksts. Diskusija par to, cik profesiju pasaule dažāda, ka skolā strādā ne tikai skolotāji, ka katrā iestādē strādā dažādu profesiju pārstāvji.	katrai grupai papīra lapa, tāfele
3.	Mana sapņu profesija (1 māc.st.)	Individuālais darbs, prezentācija un pārrunas	Skolēni uzzīmē savu sapņu profesiju. Izveido zīmējumu izstādi, katrs pastāsta par savu zīmējumu. Stundas laikā pedagogs ar skolēniem izveido kopīgo skolēnu vēlamu profesiju sarakstu. Pārrunā nepieciešamās prasmes un zināšanas katras profesijas veikšanai.	Zīmēšanas piederumi
	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

3.klase –

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni un izvērtējuši profesiju dažādību;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par darbinieka un uzņēmēja lomām, kopīgo un atšķirīgo;
- Skolēni ir iepazinušies ar fiziskā un garīgā darba piemēriem, nozīmi;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par koncentrēšanās nozīmi mācību darbā.

Nodarbību plānojums

N.p. k.	Temati/nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soli	Resursi
1.	Darbi savā pilsētā. (1 māc.st.)	Noskaidrot, kādu profesiju pārstāvji strādā savā pilsētā	Darba lapā”Burtu ābece” skolēni atrod un izkrāso burtus, kas veido vārdu „PROFESIJA”, vārda burtus izmanto kā sākumburtus dažādu profesiju nosaukšanai, skolotājs uz tāfeles izveido kopīgu profesiju sarakstu, pieraksta profesiju nosaukumus. Darba lapas „Karjeras mugursoma”. Katrs skolēns uz mugursomas uzraksta, kādās profesijās strādā cilvēki pilsētā. Izveido kopīgo sarakstu, katrs skolēns atzīmē sev interesējošos darbus.	Darba lapas „Burtu ābece”, „Karjeras mugursoma”, zīmēšanas piederumi

2.	Darbinieks un uzņēmējs – kopīgais un atšķirīgais. (1 māc.st.)	Noskaidrot darba devēja (uzņēmēja) un darbinieka pienākumus, nepieciešamās zināšanas un prasmes.	Pārrunā iepriekšējā stundā noskaidroto – kādas profesijas sastopamas mūsu pilsētā. Noskaidro, kas ir uzņēmējs, kas – darbinieks. Sadala skolēnus grupās pa četri, grupās izrunā un uzraksta uzņēmējiem un darbiniekiem kopīgās un atšķirīgās iezīmes. Pedagoģs rosina uz sarunu, kādi mācību priekšmeti jāapgūst, lai varētu veidot un vadīt savu uzņēmumu, kādi, lai būtu labs darbinieks	Katrai grupai papīra lapa
3.	Skolas mācību priekšmeti un darba pasaule. (1 māc.st.)	Izprast mācību, zināšanu izmantošanu darbā.	Pedagoģs iesaistaskolēnus spēlē „Profesijas un mācību priekšmeti”: <u>1.solis</u> – skolotājs uzdod bērniem uz lapām(A4) sarakstīt profesijas, kuras interesē (vismaz 3 katram) <u>2.solis</u> – skolotājs aicina katru bērnu nosaukt profesijas, apkopo informāciju un izveido klases populārāko profesiju TOP sarakstu; <u>3.solis</u> – skolēniem no profesiju saraksta jāizvēlas viena un jāveido par šo profesiju kolāža, pierakstot, vai tas ir fizisks vai garīgs darbs, kādi mācību priekšmeti svarīgi un jāapgūst, izvēloties šo profesiju. <u>4.solis</u> – skolotājs un skolēni izliek sagatavoto darbu izstādi organizē konkursu, kurā jāatmin skolēnu sagatavotās profesijas. <u>5.solis</u> –skolotājs un skolēni kopā pārrunā, kas ir svarīgs konkrētajā profesijā, kādi mācību priekšmeti sniedz nepieciešamo informāciju, lai sagatavotos profesijai. Skolotājs akcentē, kādi mācību priekšmeti būs turpmākajās klasēs, kam jāpievērš uzmanība. (3.Pielikums)	Papīra lapa, aplikācijas papīrs, šķēres, līme, tāfele.
	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

4.klase

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni par savām interesēm, spējām un rakstura īpašībām;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par interešu, spēju, īpašību saistību ar profesijām;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par profesiju un darba nozīmīgumu sabiedrībā.

Nodarbību plānojums

N.p. k.	Temati/ nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soli	Resursi
1.	Manas intereses un spējas (1 māc.st.)	Noteikt skolēnu interes un spējas.	Nodarbības sākumā pedagogs ar skolēniem pārrunā, kas ir intereses un kas ir spējas. Katrs skolēns izveido savu interešu un spēju sarakstu(Kas tev patīk? Ko tu proti?). Sadala skolēnus grupās pa četri. Katrā grupā skolēni pārrunā un iepazīstas ar grupas biedru interesēm un spējām. Pedagogs izveido kopīgo klases interešu un spēju sarakstu, apspriež, kādas profesijas atbilst katra skolēna interesēm un spējām	Tāfele, papīrs, rakstāmlietas
2.	Rakstura īpašības un profesijas (1 māc.st.)	Skolēnu rakstura īpašību izzināšana caur filmu, pasaku, spēļu tēliem vai pazīstamiem cilvēkiem	Darba lapā „Rakstura īpašības” skolēni uzzīmē savas mīļākās filmas vai grāmatas tēlu, uzraksta, kādas rakstura īpašības tēlam piemīt. Lapas otrā pusē uzraksta katrai īpašībai atbilstošas profesijas, piemēram: Laipna – pārdevēja, friziere, skolotāja utt. Pēc tam uzraksta īpašības, kuras piemīt pašam skolēnam. (4.pielikums) Skolēni ar pedagogu kopā pārrunā un izvērtē. Kurās profesijās varētu izmantot viņam piemītošās rakstura īpašības. Izmanto darba lapu, kurās izveidots profesiju saraksts. Katram skolēnam iedod puzzle – sagrieztus attēlus ar dažādu profesiju pārstāvjiem vai darba veicējiem. Skolēns to saliek un izdomā, kas tā par profesiju, kādas vēl profesijas vēl saistītas ar salikto profesiju, uzraksta raksturīgākās rakstura īpašībai šai profesijai. Pārrunā, kas katrai profesijai svarīgākais.	Katram skolēnam papīra lapa, darba lapa „Rakstura īpašības”, „Profesiju puzzle”
3.	Profesiju un darba nozīmīgums sabiedrībā – savas pilsētas piemēri. (1 māc.st.)	Radīt skolēniem sapratni par to, ka katra profesija ir sabiedrībai vērtīga un nepieciešama.	Skolēnus sadala grupās pa četri. Katrai grupai tiek iedotas darba lapas ar 8 profesiju piemēriem „Profesijas nozīmīgums”. Skolēniem jāizdomā, kāpēc šis darbs ir vajadzīgs. (5.pielikums) Katra grupa prezentē savas grupas darbu, pēc tam seko kopīga klases diskusija par katras profesijas nozīmīgumu sabiedrībā.	Katrai grupai darba lapa „Profesijas nozīmīgums”, tāfele.
4.	Mērķtiecība (1 māc.st.)	Skolēnu rakstura īpašību izzināšana – kas ir mērķtiecība?. Ar ko mērķis atšķiras no sapņa.	Kas ir mērķis? Mērķi var būt dažādi. Mērķis var būt arī, piemēram, trāpīt ar papīra bumbu papīrgrozā. Skolēni mēģina iemest papīra bumbu papīrgrozā – katrs 3 reizes. Vai tas ir viegli? Kopīgi noskaidro, kas bija nepieciešams, lai iemestu bumbu mērķī. Kādi vēl var būt mērķi? Ar ko tie atšķiras? Ar ko atšķiras mērķis no sapņa? Iedod skolēniem darba lapu „Mani sapni un mērķi”, kurā puķes ziedlapiņās	Prezentācija „Mērķtiecība”, interaktīvā tāfele, 3 papīra bumbas, papīrgrozis, darba lapa „Mani sapni un mērķi”

			ieraksta savus dzīves mērķus un sapņus. Pēc tam skolēni sadalās grupās un apspriež savus kopīgos un atšķirīgos mērķus. Katra grupa prezentē padarīto un izsaka savu versiju ar ko mērķis atšķiras no sapņa	
5.	Ar ko es esmu unikāls? (1 māc.st.)	Noskaidrot ar ko katrs cilvēks ir unikāls – fiziskās, vizuālās īpašības, rakstura īpašības, spējas, prasmes, dotumi.	Stundas sākumā noskaidro, ko nozīmē vārds „unikāls”. Ar, kādām fiziskām īpašībām cilvēks visā pasaulē ir unikāls – plaukstas, pirkstu, lūpu nospiedumi, balss, rokraksts utt. Unikālas var būt arī prasmes, spējas... Turpina ar lielīšanās spēli. Skolotājs ar piemēru uzsāk lielīšanās spēli, skolēni turpina. Uzsvāru liekot, uz to, kas man piemīt, nevis to, kas pieder – materiālām vērtībām. Skolotāja aicina klases drosmīgākos nodemonstrēt savas, piemēram, dziedāšanas prasmes. Katram skolēnam tiek iedota darba lapa „Kāds es esmu? Ko es protu un spēju?”. Uzdevums – no dotajām rakstura īpašībām izvēlēties sev piemītošās un iekrāsot dažādās krāsās tās, kuras var palīdzēt sava dzīves mērķa sasniegšanai un, kuras traucēs to izdarīt. Darba lapas otrajā pusē skolēni izvēlas un papildina darbības, spējas, ko tie ļoti labi prot.	Prezentācija „Ar ko es esmu unikāls?”, interaktīvā tāfele, darba lapa „Kāds es esmu? Ko es protu un spēju?”.
	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

5.klase

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni un izvērtējuši profesiju dažādību;
- Skolēni ir rosināti domāt par savu nākotnes profesiju;
- Skolēni ir ieguvuši priekšstatu par rakstura īpašību saistību ar profesijām.

Nodarbību plānojums

N.p.k.	Temati/nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soļi	Resursi
1.	Sava laika plānojums (1 māc.st.)	Individuālais darbs – saplānot vienu savu darba nedēļu. Gūt ieskatu par laika plānošanas	Skolotājs uzdod skolēniem saplānot savu darba nedēļu, paredzot laiku skolas apmeklējumam, mājas darbu izpildei, pienākumiem mājās, vaļaspriekiem un atpūtai (8.pielikums). Pārrunas par laika plānošanas nozīmi. Uzdod patstāvīgo darbu – veikt novērojumus, kā izdodas īstenot saplānoto nedēļu, ar mērķi to pārrunāt klases stundās. No „Profesiju	Darba lapa „Nedēļas laika plānotājs”, www.profesijupasaule.lv

		nozīmi dažādām profesijām.	<i>pasaulēs</i> ” noskatās filmu par profesijām, kurās īpaši svarīga precizitāte vai kurās nepieciešams „domāt trīs soļus uz priekšu”. Klasē tiek apkopota iegūtā informācija par laika plānošanu un tā nozīmi dažādās profesijās	
2.	Fiziskais darbs un garīgais darbs – kopīgais un atšķirīgais. (1 māc.st.)	Izprast darba iezīmes – fiziska vai garīga slodze.	Nodarbības sākumā pedagogs pārrunā ar skolēniem, kas ir fizisks darbs un garīgs darbs. Izmantojot kartiņu komplektu “Uzmini profesiju” un mājas lapu „Profesiju pasaule”, skolēni uz lapas uzraksta fiziskā darba un garīgā darba piemērus. Pārrunā, kādām īpašībām ir jābūt, lai cilvēks varētu strādāt fizisku darbu un garīgu darbu. Skolēnus sadala grupās. Izmantojot darba lapas “Fiziskais darbs un garīgais darbs”, grupās atzīmē, kuras no darba lapā dotajām profesijām pārsvarā ir ar fizisku, kuras – ar garīgu darbu slodzi. Katra grupa prezentē rezultātu. Skolotājs rosina uz sarunu par dažādu darbu nozīmīgumu katrā cilvēka dzīvē, par to, ka darbi nav pilnīgi nodalāmi – fiziskais un garīgais darbs.	Mini kartīšu komplekts „Uzmini profesiju”, katrai grupai papīra lapa, darba lapa “Fiziskais darbs un garīgais darbs” www.profesijupasaule.lv
3.	Darba priekšmets – tehnika, daba, cilvēks, māksla, informācija (1 māc.st.)	Izprast profesiju daudzveidību	Nodarbības sākumā skolotājs izstāsts, ka darbus var iedalīt pēc tā, ar kādiem objektiem strādā: darbs ar dabu, darbs ar tehniku, darbs ar cilvēkiem, darbs ar mākslu, darbs ar informāciju. Min vairākus piemērus. Noskatās filmas no „Profesiju pasaule”. Spēlē „Profesiju grupēšana” skolēnus sadala piecās grupās, skolotājs uz ekrāna demonstrē profesiju nosaukumus, viena skolēnu grupa darba lapā „Profesiju grupēšana” ieraksta profesijas, kurās darbs ar tehniku, otra – ar cilvēkiem, trešā – ar dabu, ceturtā – ar mākslu, piektā – ar informāciju. Grupas prezentē savus profesijas sarakstus, sīkāk pastāstot par dažādām profesijām, ko cilvēki dara, kādas ir slodzes, fiziskais vai garīgais, strādā telpās vai ārā, citas pazīmes utt. Skolotājs apkopo klases darbu, uzsverot profesiju daudzveidību.	Darba lapa „Profesiju grupēšana”, dators, projektors, tāfele, www.profesijupasaule.lv
4.	Skolas profesiju padziļināta izziņāšana (1 māc.st.)	Iepazīt tuvāk skolas profesijas	Skolēnus sadala grupās pa četri. Katra grupa izlozē kādu no skolas profesijām – lietvedis, pavārs, skolotājs, bibliotekārs utt. Skolēni intervē izlozētās profesijas pārstāvi par profesijai nepieciešamām prasmēm. Pedagogs kopā ar skolēniem apkopo iegūto informāciju par dažādām skolas profesijām nepieciešamajām prasmēm un zināšanām.	Darba lapa „Intervijas jautājumi”, tāfele <i>Skolotājs pirms stundas vienojas ar vadību par darbinieku iesaistīšanu nodarbībā</i>
5.	Sapņu	Sevis iepazīšana	Klasē katrs skolēns attēlo sapņu profesiju, atbildot uz jautājumiem: Ko	Zīmēšanas piederumi,

	profesijas attēlojums (1 māc.st.)		dara? Kādi ir darba apstākļi? Kādas rakstura īpašības un prasmes nepieciešamas? Kādi mācību priekšmeti jāapgūst, lai varētu strādāt šajā profesijā? Darbi tiek izstādīti klases izstādē un prezentēti.	lapa, materiāli kolāžas veidošanai, stends vai cita vieta izstādes iekārtošanai
	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

6.klase

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir iepazinusi un izvērtējuši profesiju un to darba apstākļu daudzveidību;
- Skolēni ir pilnveidojuši savas sadarbības prasmes;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par darbu grupā, komandā.

Nodarbību plānojums

N.p.k.	Temati/nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soļi	Resursi
1.	Savas pilsētas vai novada profesiju, uzņēmēju un darbavietu izzināšana (4 māc.st.)	Iepazīties ar profesiju pārstāvjiem, kas uzaicināti uz skolu vai apmeklēti mācību ekskursijā. Pārrunāt mācību ekskursijā iegūto informāciju vai viesu stāstījumu.	Apmeklēt vienu novada uzņēmumu vai organizāciju, iepazīties un izzināt uzņēmēju un tur strādājošo profesijas, viņu darba apstākļus. Skolotājs var apsvērt iespēju iesaistīt skolēnu vecākus. Par katru profesiju aizpilda darba lapu. Skolēni pārrunā aizpildītās darba lapas pēc uzņēmuma apmeklējuma vai viesu stāstījuma: kāds ir profesijas saturs, darba aprīkojums, darba apstākļi, kā un ar ko jāsadarbojas, kā izpaužas”darbs komandā”. Izmantojot darba lapas „Alfabēts - profesija”, uzrakstīt pēc iespējas vairāk profesiju nosaukumu. Diskusija par uzrakstītām profesijām, to saturu, popularitāti pilsētā	Darba lapa „Profesiju saturs”, transports, darba lapa „Alfabēts - profesija”, dators, projektor, internets
2.	Darba specifika, sadarbojoties un strādājot	Sadarbības prasmes. Darbs komandās.	Spēle „Profesijas”: pedagogs sadala skolēnus grupās pa 4-6 un izskaidro noteikumus. Vienam no katras grupas dalībniekiem iečukst ausī vai parāda zīmējamās profesijas nosaukumu. Dalībnieks uzzīmē 2-3 lietas, kas saistās ar šo profesiju.	A3 vai A2 lapas, krāsainie krītiņi

	komandā. (1 māc.st.)		Zīmēšanas laikā grupas savstarpēji sarunāties nedrīkst. Tad grupas mainās vietām, iet pie cita galda, turpina, papildina zīmējumu, mēģinot uzminēt attēloto profesiju. Zīmēšanā pie pārējiem galdiem, tiek iesaistīti visi grupas dalībnieki. Grupas mainās vietām, līdz atgriežas pie sava galda. Pie katra galda grupa uzturas 3 min. Pārrunas par grupas darbu, sadarbību, kas ir komandas darbs, kāpēc tas vajadzīgs.	
--	-------------------------	--	---	--

7.klase

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni par profesiju daudzveidību, prestižu un pievilcību, to ietekmējošiem faktoriem;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par populārāko profesiju nodarbinātības iespējām Latvijas uzņēmumos;
- Skolēni ir iepazinušies ar darba drošību, tās nozīmi nodarbinātajiem;
- Skolēniem ir veicināta spēja uzņemties atbildību par savu plānu īstenošanu.

Nodarbību plānojums

N.p. k.	Temati/ nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soli	Resursi
1.	Karjeras izvēle, profesionālās darbības jomas, profesiju daudzveidība un prestižs (1 māc.st.)	Interaktīva lekcija, diskusija par darba vērtību, mērķtiecību	Konsultants izskaidro jēdzienu karjera, akcentējot mērķtiecību un darba vērtības. Izmanto metodisko materiālu „Karjeras koks”, diskusija par vērtībām, mērķiem, to sasniegšanu. Sniedz pārskatu par profesionālās darbības jomām un tajās esošajām profesijām. Izrunā Latvijas populārākās profesijas, to sasaisti ar valsts ekonomisko attīstību. Apskata senās un jaunās profesijas pilsētā, izmantojot darba lapas „Burtu jūklis”, „Darbs latviešu tautas dziesmās” Skolēni izveido populārāko profesiju sarakstu, darba lapās atzīmējot sev vēlamās un interesējošās profesijas	Datorklase, dators, internets, projektor, metodiskais materiāls „Latvijas izglītības koks” VIAA mājas lapā, prezentācija par populārākajām profesijām, darba lapas „Burtu jūklis”, „Darbs latviešu tautas dziesmās”
2.	Profesiju izpēte (4 māc.st.)	Mācību ekskursija	Dodas mācību ekskursijā, ko rīko ar organizāciju vai uzņēmumu, kurš strādā, pēc skolēnu domām, populārāko profesiju pārstāvji. Mācību ekskursijas laikā pievērš uzmanību darba drošības jautājumiem	Transports

3.	Darba drošība, veselības aspekti (1 māc.st.)	Interaktīva lekcija, praktisku situāciju pārrunāšana	Karjeras konsultants, uzaicinot arodārstu, sniedz informāciju par darba drošību, darba apstākļiem un veselību, īpaši akcentējot pusaudžu nodarbināšanas iespējas. Nodarbības laikā pārrunā mācību ekskursijā iegūto informāciju par darba drošības jautājumiem	
----	---	--	--	--

8.klase

Sagaidāmie rezultāti

- Skolēni ir guvuši izpratni par profesiju pasauli;
- Skolēni ir pilnveidojuši spējas analizēt un izvērtēt savas intereses, prasmes, vērtības;
- Skolēni ir pilnveidojuši prasmes darba piedāvājumu informācijas atrašanā un izmantošanā;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni un diskutējuši par sev raksturīgākajām prasmēm, interesēm, spējām

Nodarbību plānojums

N.p.k.	Temati/ nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soļi	Resursi
1.	Karjeras izvēle, profesiju stereotipi. (1 māc.st.)	Interaktīva lekcija, patstāvīgs darbs ar e-resursiem (profesiju apraksti, standarti, profesiju klasifikators)	Nodarbību vada karjeras konsultants	Datorklase, internets, projektors <i>Vēlama sadarbība ar informātikas pasniedzēju</i>
2.	Karjeras izvēle (1 māc.st.)	Motivācija, intereses, vērtības, to noteikšana. Testi, praktiski uzdevumi	Nodarbību vada karjeras konsultants	Testi, darba lapas <i>Ja iespējams, nodarbība notiek datorklasē, pilda testus e-vidē</i>
3.	Karjeras izvēle (2 māc.st.)	Profesijai vai uzņēmējdarbības veidam nepieciešamās prasmes, to noteikšana.	Nodarbību vada karjeras konsultants	Testi, darba lapas <i>Ja iespējams, nodarbība notiek datorklasē, pilda testus e-vidē</i>

4.	Prasmju, interešu un profesionālās darbības sasaiste (1 māc.st.)	Rezultātu analīze, pārrunas, spēle	Karjeras konsultants analizē un interpretē skolēnu prasmju, interešu izpētes rezultātus. Pārrunā par profesionālās darbības veidiem, prasībām, prasībām, ko profesija izvirza strādājošiem. T tiek spēlēta spēle „Atpazīsti profesiju”	Dators, internets, ekrāns, projektors
5.	Profesiju izzināšana (5 māc.st.)	Tikšanās ar dažādu profesionālās darbības jomu pārstāvjiem	Karjeras konsultants aptaujā, kādas profesijas skolēnus interesē, lai pieaicinātu profesiju pārstāvjus, organizē jautājumu sagatavošanu viesiem, tos iepriekš nosūta profesiju pārstāvjiem, organizē dažādu jomu speciālistu uzaicināšanu. Noslēgumā sagatavo vismaz divus slaidus spēlei „Atpazīsti profesiju”, ko izspēlēt klasē.	Dators, internets, ekrāns, projektors
6.	Mācību ekskursija uz uzņēmumu			

9.klase

Sagaidāmie rezultāti:

- Skolēni ir guvuši izpratni par izglītības sistēmu Latvijā un ārzemēs;
- Skolēni ir pilnveidojuši izpratni par izvēlētās profesijas nodarbinātības iespējām Latvijas uzņēmumos un dzimtajā pilsētā;
- Skolēni ir iepazinušies ar izvēlētās profesijas darba principiem un darba vidi;
- Skolēni ir pilnveidojuši prasmi izveidot darbā pieteikšanās dokumentus, lietišķos rakstus;
- Skolēni ir ieguvuši prasmi izvēlēties efektīvāko uzvedības modeli darba intervijā;
- Skolēni ir ieguvuši izpratni par darba likumdošanu

Nodarbību plānojums

N.p.k.	Temati/ nodarbības	Saturs/uzdevumi	Apraksts/soļi	Resursi
1.	Darba tirgus un profesiju izpēte (1 māc.st.)	Profesiju raksturojošās pazīmes – darba vide, apstākļi, darba raksturs, atalgojums, darba	Nodarbību vada karjeras konsultants	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele

		priekšmets. Priekšstati par darba pasauli. Ideālā darbavieta		
2.	Darba tirgus un profesiju izpēte (6 māc.st.)	Situācija darba tirgū, pilsētai raksturīgākās profesijas, profesionālās perspektīvas savā pilsētā	Nodarbību vada karjeras konsultants. Grupu darbs: informācijas izpēte, izmantojot dažādus informācijas resursus, piemēra, savas pilsētas mājaslapa, darba meklēšanas portāli, drukātie plašsaziņas līdzekļi u.c. Mācību ekskursija – uzņēmuma apmeklēšana, ņemot vērā skolēnu intereses	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
3.	Darba tirgus un profesiju izpēte (2 māc.st.)	Nodarbinātības valsts aģentūras resursi un programmas jauniešu nodarbinātības veicināšanai	Nodarbību vada karjeras konsultants, piesaistot Nodarbinātības valsts aģentūras pārstāvi	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
4.	Izglītības sistēma Latvijā. (1 māc.st.)	Izglītības sistēmas struktūra, hierarhija. Izglītības iespējas pēc pamatizglītības. Profesionālās apguves iespējas.	Nodarbību vada karjeras konsultants. Patstāvīgs darbs ar e-resursiem, diskusijas. Interaktīva lekcija	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
5.	Lietišķie raksti (2 māc.st.)	Iesnieguma, CV un motivācijas vēstules izveide	Praktiskie darbi. Nodarbību vada karjeras konsultants sadarbībā ar latviešu valodas skolotāju	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
6.	Darba intervijas norise (1 māc.st.)	Darba intervijas struktūra un veidi. Lietišķā etiķete un sevis prezentēšana. Darba intervijas jautājumi, biežāk sastopamās kļūdas	Nodarbību vada karjeras konsultants. Patstāvīgs darbs ar e-resursiem, diskusijas. Interaktīva lekcija	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
7.	Darba intervijas norise. (2 māc.st.)	Spēle „Nodibināt uzņēmumu”	Karjeras konsultants vada spēli „Nodibināt uzņēmumu”. Spēle māca atrast piemērotas profesijas un darbiniekus, noskaidrot nepieciešamās prasmes, zināšanas un iemaņas, „Videotreniņš”, tā analīze	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele
8.	Darba tiesisko attiecību normatīvais regulējums. (2 māc.st.)	Darba likums, līgumi, darba drošība.	Nodarbību vada karjeras konsultants, uzaicinot juristu kā profesijas pārstāvi. Interaktīva lekcija, praktiski uzdevumi par atbildību, darba pienākumiem, diskusijas	Dators, internets, projektors, ekrāns, tāfele

Karjera_darba_lapas_
a4.pdf